

SURUNKALI OTITDA YALLIG‘LANISH VA MIKROBIOLOGIK O‘ZGARISHLARNING KLINIK AHAMIYATI

Abduraxmanov Hamidullo Nuritdin o‘g‘li

Tibbiyot kafedrası, Tibbiyot fakulteti,

University of Business and Science, Namangan, O‘zbekiston

Inomov Kamoliddin Mamasoli o‘g‘li

Tibbiyot kafedrası, Tibbiyot fakulteti,

University of Business and Science, Namangan, O‘zbekiston

E-mail: kamoliddininomov@gmail.com

Dolzarbligi

Surunkali otit zamonaviy otorinolarologiyada keng tarqalgan kasalliklardan biri hisoblanadi. Kasallik o‘rta quloqning uzoq davom etuvchi yallig‘lanishi bilan kechib, eshitish pasayishi, bosh og‘rig‘i va vestibulyar buzilishlarga olib kelishi mumkin. Statistika ma‘lumotlariga ko‘ra, surunkali otit aholining 5–7% ida uchraydi va ayniqsa yoshlar hamda bolalarda ko‘proq kuzatiladi [1].

Kasallikning rivojlanishida bakterial infeksiya, yuqori nafas yo‘llari kasalliklari, immunitet pasayishi va burun-halqum patologiyalari muhim rol o‘ynaydi. Eng ko‘p uchraydigan mikroorganizmlar qatoriga *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa* va *Streptococcus pneumoniae* kiradi [2].

Surunkali yallig‘lanish natijasida quloq pardasi perforatsiyasi, eshitishning pasayishi va intrakranial asoratlar rivojlanishi mumkin. Shu sababli kasallikning klinik va mikrobiologik xususiyatlarini o‘rganish muhim ahamiyatga ega.

Maqsad

Surunkali otitda yallig‘lanish va mikrobiologik o‘zgarishlarning klinik ahamiyatini baholash hamda mikroflora va kasallik og‘irligi o‘rtasidagi bog‘liqlikni aniqlash.

Materiallar va metodlar

Tadqiqot LOR bo‘limida surunkali otit tashxisi bilan davolangan 40 nafar bemor o‘rtasida olib borildi. Bemorlarning o‘rtacha yoshi $29,8 \pm 8,1$ yilni tashkil etdi. Erkaklar 23 nafarni (57,5%), ayollar esa 17 nafarni (42,5%) tashkil qildi.

Barcha bemorlarda otoskopiya, audiometriya va laborator tekshiruvlar o‘tkazildi. Quloqdan ajralma namunasi olinib mikrobiologik tahlil bajarildi. Laborator tekshiruvlar umumiy qon tahlili, C-reaktiv oqsil (CRP) va eritrotsitlar cho‘kish tezligini (ECHT) o‘z ichiga oldi.

Statistik ishlov Pearson korrelyatsion tahlili yordamida amalga oshirildi. Natijalar $M \pm SD$ shaklida ifodalandi. $p < 0,05$ statistik ahamiyatli deb qabul qilindi.

Natijalar

Tadqiqot natijalariga ko‘ra, quloqdan yiringli ajralma 72,5% bemorlarda, eshitish pasayishi esa 67,5% holatda kuzatildi. Quloq pardasi perforatsiyasi 58% bemorlarda

aniqlangan. Laborator ko'rsatkichlarda CRP miqdori o'rtacha $8,9 \pm 2,6$ mg/l ni tashkil etdi. ECHT oshishi 51% bemorlarda qayd etildi.

Mikrobiologik tekshiruvda *Staphylococcus aureus* 47,5% holatda, *Pseudomonas aeruginosa* 32,5% da, aralash mikroflora esa 27,5% bemorlarda aniqlangan. Aralash mikroflora mavjud bemorlarda kasallikning qaytalanish chastotasi yuqori bo'ldi. Korrelyatsion tahlilda CRP miqdori va eshitish pasayishi darajasi o'rtasida ijobiy bog'liqlik aniqlandi ($r = 0,66$; $p < 0,001$). Mikroorganizmlar kolonizatsiyasi bilan yiringli ajralma davomiyligi o'rtasida ham statistik ahamiyatli bog'liqlik kuzatildi ($r = 0,61$; $p < 0,01$). Chekuvchi bemorlarda kasallikning og'ir shakllari 1,5 baravar ko'proq uchrashi aniqlandi.

Xulosa

Surunkali otit yallig'lanish va mikrobiologik buzilishlar bilan kechuvchi keng tarqalgan LOR kasalligi hisoblanadi. *Staphylococcus aureus* va *Pseudomonas aeruginosa* ning ko'payishi hamda CRP va ECHT ko'rsatkichlarining oshishi kasallik og'irligini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Kasallikni erta aniqlash, mikrobiologik monitoring va adekvat antibakterial terapiya qo'llash surunkali otit asoratlarini kamaytirishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ahmedov Sh.R. Surunkali otitning klinik xususiyatlari // O'zbekiston tibbiyot jurnali. 2021;3(2):44–49.
2. Brook I. Microbiology of chronic suppurative otitis media // *Annals of Otolaryngology*. 2008;117(5):369–374.
3. Karimov B.T. LOR kasalliklarida yallig'lanish markerlari // *Tibbiyotda yangi kun*. 2020;4(32):91–96.
4. Verhoeff M., et al. Chronic suppurative otitis media: a review // *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*. 2006;70(1):1–12.